

15-LECIE PRACOWNI DYDAKTYKI GEOGRAFII I EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

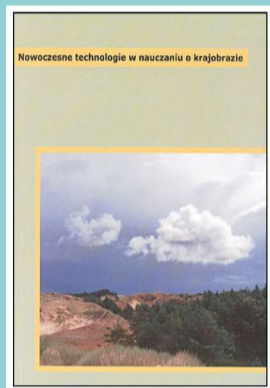
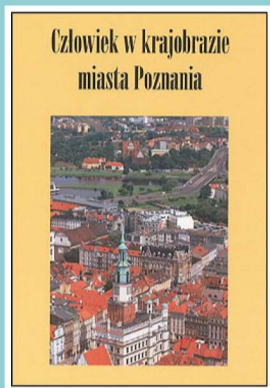
W związku z reorganizacją Instytutu Geografii UAM i powstaniem w 1981 r. Instytutu Badań Czwartorzęd, opiekę merytoryczną nad pracownikami zajmującymi się Dydaktyką Geografii objął Prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski, włączając ich do Zakładu Geomorfologii Dynamicznej, a później Zakładu Geoekologii.

Od lat 80. XX wieku kontynuowane są naukowe prace badawcze i dydaktyczne zgodnie z ideami prekursorów prof. S. Pawłowski i prof. M. Czeakańska, którzy wytyczyli kierunki działań. W wyniku rozwoju podejmowanej problematyki dydaktycznej, na wniosek Rady Wydziału, decyzją JM Rektora UAM z 23 marca 1999 roku, powstała Pracownia Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej, której kierownikiem, od momentu powstania, jest prof. UAM dr hab. Iwona Piotrowska.

W realizowanych przez PDGiEE pracach naukowo-dydaktycznych uczestniczyli:

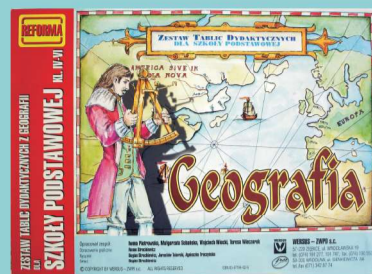
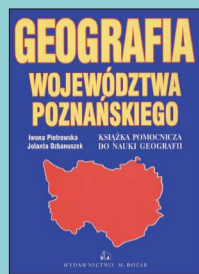
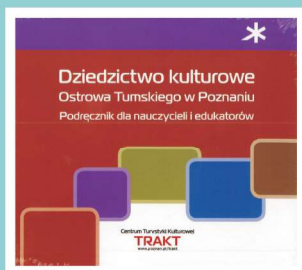
- prof. UAM dr hab. I. Piotrowska (od 1987),
- mgr A. Wawrzyniak (doradca metodyczny ds. geografii, WOM Poznań; współpraca w latach 1988-1990),
- mgr M. Aleszczyk (nauczyciel geografii, VIII LO Poznań; współpraca w latach 1988-1990),
- mgr M. Fiedorow (nauczyciel geografii, VI LO Poznań; współpraca w latach 1988-1990),
- mgr J. Dzbanszek (w latach 1990-1994),
- mgr W. Wiecki (nauczyciel geografii, I LO Poznań; doradca metodyczny ds. geografii, ODN Poznań; współpraca w latach 1993-1994),
- dr R. Kruszyk (w latach 1994-2000),
- dr M. Cichoń (od 1999).

W swojej działalności Pracownia nawiązuje do wieloletniej tradycji dydaktycznych Wydziału. Podobnie jak 50 i 85 lat temu, tak i obecnie w pracach naukowych pojawia się dwudzielnosc zainteresowań i badań. **Prace naukowe obejmują różne nurty badawcze w zakresie geografii fizycznej i geografii społeczno-ekonomicznej, takie jak: procesy geomorfologiczne, funkcjonowanie geosystemów, użytkowanie ziemi, presja antropogeniczna, krajobraz i dziedzictwo kulturowe.**

Spis publikacji naukowych niezwiązane z Dydaktyką Geografii:

- Piotrowska I., 1988. Zmiany w ukształtowaniu powierzchni okolic Sieniawy Lubuskiej spowodowane odkrywkową eksploatacją węgla brunatnego. Sprawozd. PTPN, 106:94-97.
- Piotrowska I., 1990. Wpływ działalności górniczej na komponenty środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem zmian w ukształtowaniu powierzchni. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., Geografia Fizyczna, seria A, 41: 105-113.
- Piotrowska I., 1994. Struktura użytkowania ziemi. [w:] A. Kostrzewski, M. Mazurek, Z. Zwoliński (red.), Dynamika transportu fluwialnego górnej Parsęty jako odbicie funkcjonowania systemu zlewni. Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań: 35-58.
- Piotrowska I., 1995. Zmiany użytkowania powierzchni na obszarze zlewni górnej Parsęty w latach 1830-1990. Studia z Geografii Fizycznej. Sprawozd. PTPN, 109: 138-139.
- Piotrowska I., 1997. Numeryczna mapa użytkowania ziemi w zlewni górnej Parsęty (Pomorze Zachodnie). [w:] L. Kozacki, S. Żynda (red.), Kartografia w ochronie środowiska przyrodniczego i zagospodarowaniu przestrzennym. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań: 149-156.
- Piotrowska I., 1998. Zmiany użytkowania ziemi a procesy erozji gleb na obszarze zlewni młodoglacjalnej (zlewnia górnej Parsęty, Pomorze Zachodnie). [w:] A. Kostrzewski (red.), Funkcjonowanie i tendencje rozwoju geosystemów Polski. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa: 61-65.
- Piotrowska I., 1998. Zastosowanie modelu DR-USLE w badaniach procesów erozji gleb w strefie młodoglacjalnej (zlewnia górnej Parsęty, Pomorze Zachodnie). Badania Fizjogr. nad Polską Zach., seria A, 49: 171-188.
- Piotrowska I., 2000. Prognoza rozwoju erozji wodnej gleb na obszarze młodoglacjalnym uwzględniająca zmiany struktury użytkowania ziemi (zlewnia górnej Parsęty, Pomorze Zachodnie). Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., 51: 119-131.
- Piotrowska I., 2001. Wykorzystanie modelu erozji wodnej gleb w badaniach użytkowania ziemi i opracowaniach scenariuszy rozwoju erozji gleb na obszarze młodoglacjalnym (zlewnia górnej Parsęty, Pomorze Zachodnie). [w:] A. Kostrzewski, Z. Zwoliński (red.), Funkcjonowanie geosystemów w zróżnicowanych warunkach morfoklimatycznych. Monitoring, Ochrona, Edukacja, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań: 425-438.
- Piotrowska I., Zwoliński Zb., (red.), 2001. Funkcjonowanie geosystemów w zróżnicowanych warunkach morfoklimatycznych. Monitoring, ochrona, edukacja. Konferencja Naukowa, Streszczenia referatów, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, ss. 165.
- Piotrowska I., 2006. Mapy numeryczne i mentalne w badaniach i prezentacji zmian użytkowania ziemi. [w:] W. Komornicki, Z. Podgórski (red.), Idee i praktyczne uwersalizmy geografii. Geografia społeczno-ekonomiczna. Dydaktyka. Dok. Geograf., Warszawa, 33:201-205.
- Piotrowska I., 2010. Krajobraz doliny Warty w Poznaniu. [w:] I. Piotrowska, M. Cichoń (red.), Człowiek w krajobrazie miasta Poznania. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań: 19-33.
- Piotrowska I., Cichoń M., (red.), 2010. Człowiek w krajobrazie miasta Poznania. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 127 ss.
- Mazurek M., Paluszkievicz R., Piotrowska I., 2010. Walory turystyczne sieci dolinnej w dorzeczu Parsęty (NW Polska). [w:] U. Myga-Piątek (red.) Krajobraz a turystyka, Landscape and tourism, Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG, Sosnowiec, 14:229-242.
- Piotrowska I., 2011. Zlewnia górnej Parsęty obszarem kompleksowych badań użytkowania ziemi. [w:] A. Kostrzewski, J. Szpikowski (red.), Funkcjonowanie geosystemów w różnych strefach krajobrazowych Polski. Streszczenia wystąpień, Poznań-Storkowo: 80-81.
- Piotrowska I., 2011. Effect of a river valley in a town on its spatial development. The case of Poznań. [in:] K. Donert, P. Charzyński, Z. Podgórski (ed.), Exploring human Geography - bilingual approach. Geography in European higher education. EURO GEO & Association of Polish Adult Educators, Toruń, 15:126-134.
- Piotrowska I., 2012. Geopark Poznański Przełom Warty. Przegląd Wielkopolski, Poznań, 3: 14-22.
- Cichoń M., 2002. Proces zarastania środkowego odcinka rzeki Obrzy. Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią. Seria A – Geografia fizyczna, Tom 53: 13-28.
- Cichoń M., 2003. Warunki bioklimatyczne i znaczenie zdrowotne południowej części Puszczykowa. Prace Wielkopolskiego Parku Narodowego, Morena, 10: 45-57.
- Cichoń M., Szpikowski J., 2006. Dorzecze Parsęty – informator na trasę sesji terenowej. [w:] A. Kostrzewski, J. Szpikowski (red) Funkcjonowanie geosystemów zlewni rzecznych 4. Procesy ekstremalne w środowisku geograficznym. Poznań – Storkowo: 141-149.
- Cichoń M., Dybska-Jakóbkiewicz I., 2007. Rozwój społeczno-gospodarczy wybranych gmin a chęć migracji młodego pokolenia wsi w Wielkopolski i Świętokrzyskiego. [w:] I. Kiniorska, S. Sala (red.) Rola geografii społeczno-ekonomicznej w badaniach regionalnych, t. II, wyd. IGAS, Kielce: 409-419.
- Cichoń M., 2008. Podatność na degradację stref brzegowych jezior Pomorza Środkowego. [w:] E. Jekatierniczuk-Rudczyk, M. Stępianiuk, M. Mazur (red) Współczesne problemy badawcze geografii polskiej – geografia fizyczna, Dokumentacja Geograficzna 37, Warszawa: 62-67.
- Cichoń M., 2010. Propozycja wyceny świadczeń ekosystemów stref brzegowych jezior w aspekcie rozwoju turystyki na obszarze Pomorza Środkowego. [w:] Ekonomia i środowisko 1 (37): 176-188.
- Cichoń M., 2010. Znaczenie osadnictwa i asymilacji kulturowej Bambrów w rozwoju społeczno-gospodarczym miasta Poznania. Prace Akademii Świętokrzyskiej, [w:] M. Mularczyk (ed.) Miasto w edukacji geograficznej, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego, Kielce: 71-80.
- Cichoń M., 2010. Rozwój przemysłu Poznania i jego dziedzictwo w krajobrazie miasta. [w:] I. Piotrowska, M. Cichoń (red) Człowiek w krajobrazie miasta Poznania, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań: 65-76.
- Cichoń M., 2010. Ślady Bambrów poznańskich. [w:] I. Piotrowska, M. Cichoń (red) Człowiek w krajobrazie miasta Poznania, Bogucki Wydawnictwo naukowe, Poznań: 117-127.
- Cichoń M., 2011. Śladami dawnych mieszkańców doliny Noteci. Przegląd Wielkopolski nr 3 (93): 3-8.
- Cichoń M., 2011. Present-day changes in the morphology of the shore zone in the conditions of heavy tourist use: The case of Lake Czarne (Upper Parsęta Catchment), Quaestiones Geographicae 30 (3): 5-12.
- Cichoń M., 2012. Turystyka kajakowa w górnym biegu rzeki Warty. Przegląd Wielkopolski 3 (97): 23-27.
- Bemaciak A., Cichoń M., 2012. Ecosystem services' changes caused by anthropo-pressure (case of the lakes of Middle Pomerania, Poland). Ekonomia i środowisko 2 (42): 190-199.
- Cichoń M., 2013. Przydatność turystyczna stref brzegowych Zbiornika Jezioro dla rozwoju turystyki – możliwości, ograniczenia, ochrona. Uwarunkowania i plany rozwoju turystyki WNGIG, UAM, Poznań: 127-136.
- Bemaciak A., Cichoń M., 2013. Wartość przyrodnicza ekosystemów a wycena wartości ekonomicznej na przykładzie jezior Pomorza Środkowego. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 317: 196-207.
- Cichoń M., Niedzielski P., 2015. Dirt road as a form of a geomorphological and geochemical record of Late-Holocene human activity in the catchment of Lake Radacz (Central Pomerania, Poland). Quaternary International, 1-14.

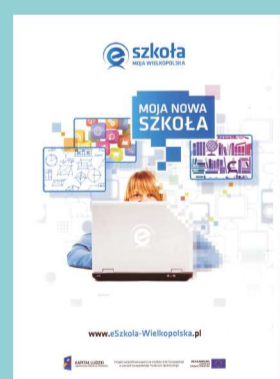

Najważniejsze osiągnięcia naukowe Pracowni Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej w ciągu 15 lat:

1. Opublikowanie 130 artykułów naukowych, z czego połowa dotyczy dydaktyki geografii.
2. Przygotowanie 4 monografii, w tym pracy habilitacyjnej pt: „Kształtowanie pojęć geomorfologicznych w dwujęzycznym nauczaniu geografii fizycznej” (Piotrowska I., 2012) i pracy doktorskiej pt: „Zajęcia terenowe w edukacji geograficznej i regionalnej” (Cichoń M., 2004).
3. Przygotowanie 118 recenzji podręczników szkolnych geografii i przyrody, programów, środków dydaktycznych (Piotrowska I., 1998 – 2014).
4. Opracowanie regionalnego podręcznika „Geografia województwa poznańskiego dla klasy VIII” (Piotrowska I., Dzbanszek J., 1997).
5. Przygotowanie Zestawu plansz dydaktycznych do nauczania geografii dla szkół podstawowych i średnich (Piotrowska I., Sobańska M., Wiecki W., Wiczorek D., 1998).
6. Opracowanie „Zeszytu ćwiczeń z geografii do matury w latach 2002, 2003 oraz 2004” (Zastrożna E., Mrula A., Piotrowska I., Lewandowska-Szwarc B., 2001).
7. Opracowanie materiałów do podręcznika dla nauczycieli i edukatorów „Wybrane stanowiska prezentujące dawny i obecny stan środowiska geograficznego doliny Warty i Ostrowa Tumskiego”. Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT (Piotrowska I., Cichoń M., 2012.)
8. Przygotowanie 100 wystąpień naukowych na konferencje ogólnopolskie i międzynarodowe oraz udział w kilkudziesięciu szkoleniach.
9. Przygotowanie w 2010 r. XI Ogólnopolskiego Forum Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych pt. „Krajobraz i człowiek”, które wpisało się do tradycji wieloletnich już spotkań na różnych wydziałach nauk przyrodniczych w Polsce. Głównym celem Forum było umożliwienie nauczycielom wszystkich typów szkół wymiany doświadczeń z zakresu teorii i praktyki edukacji przyrodniczej.
10. Od 2011 roku Pracownia realizuje projekty finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

Projekt „Kolegium Śniadeckich. Strategia Kształcenia Wyrzedzającego”. Strategia kształcenia wyrzedzającego. Innowacyjny program nauczania przedmiotów przyrodniczych. (I. Piotrowska, M. Cichoń, 2011-2013).

Projekt „eSzkoła Moja Wielkopolska” – projekt naukowy UAM, OFEK i Miasto Poznań: koncepcja edukacji przyrodniczej z wykorzystaniem Metody projektu; konsultacje merytoryczno-metodyczne; szkolenia dla nauczycieli (I. Piotrowska, M. Cichoń, 2012-2014)

Projekt „Akademia Talentów Przyrodniczych – podwyższenie jakości kształcenia kompetencji naukowych i przyrodniczych w szkołach ponadgimnazjalnych w ramach przedmiotu „Ekologia Krajobrazu” (współpraca z Instytutem Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu): opracowanie koncepcji i programu kształcenia ekologicznego z wykorzystaniem Metody projektu (I. Piotrowska, M. Cichoń, 2013-2014).

Projekt „Nowoczesne strategie wielostronnego przygotowania studentów do zawodu nauczyciela wspomagane internetowym systemem kształcenia. Przyroda w praktyce szkolnej” (współpraca z Zakładem Dydaktyki Chemii UAM (M. Cichoń, 2011-2015).

Projekt Akademia Metropolitalna „Edukacja lokalna i regionalna w Metropolii Poznań”. Centrum Badań Metropolitalnych UAM, Pracownia Dydaktyki Geografii i Edukacji Ekologicznej UAM, Stowarzyszenie Metropolia Poznań (T. Kaczmarek, I. Piotrowska, M. Cichoń, 2012).

Projekt „Laboratorium Szkoła Przyszłości” (Future ICT): UAM, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe; Stworzenie koncepcji metodycznych dla integracji narzędzi ICT w edukacji przyrodniczej na etapie wczesnoszkolnym z wykorzystaniem usług sieciowych nowej generacji (I. Piotrowska, 2014-2015).